

Przypomnienie.

Niech V przestrzeń liniowa nad K .

$f: V \rightarrow V$ funkcje liniowe

Niech $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ baza V

$B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$

Każdemu wektorowi $v \in V$ odpowiada wektor

$$v_A = (k_1, k_2, \dots, k_n) \in K^n$$

wektor współrzędnych w A tzn $v = k_1 \cdot a_1 + k_2 \cdot a_2 + \dots + k_n a_n$

$$v_B = (l_1, l_2, \dots, l_n) \in K^n \text{ - współrzędne w } B$$

Istnieją macierze

$$M_{fA} \in K^{n \times n} \quad \forall v \in V \quad M_{fA} \cdot v_A = (f(v))_A \quad \text{macierz } f \text{ w bazie } A$$

$$M_{fB} \in K^{n \times n} \quad \forall v \in V \quad M_{fB} \cdot v_B = (f(v))_B$$

$$M_{AB} \in K^{n \times n} \quad \forall v \in V \quad M_{AB} \cdot v_A = v_B \quad \text{macierz zmiany bazy.}$$

Feld Polny oznaczony jak w .

$$M_{fA} = M_{BA} \cdot M_{fB} \cdot M_{AB}$$

D-d Niech $v \in V$, v_A wektor współrzędnych v w bazie A

Zauważmy:

$$(M_{BA} \cdot M_{fB} \cdot M_{AB}) \cdot v_A \stackrel{f}{=} M_{BA} \cdot M_{fB} \cdot v_B = M_{BA} \cdot (f(v))_B = (f(v))_A = M_{fA} \cdot v_A$$

Wiec $\forall v \in V$

$$(M_{BA} \cdot M_{FB} \cdot M_{AB}) \cdot v_A = M_{FA} \cdot v_A$$

Wiec $M_{BA} \cdot M_{FB} \cdot M_{AB} = M_{FA}$ $\square$

Przykład

Nied $f(x, y, z) = (3x + 4y + 5z, x - y + 2, 2x + 3y - z, x^2, x \cdot y)$
 $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$

$A = ((2, 3, 4), (0, 2, 3), (0, 0, 7))$ baza $\mathbb{R}^3$

$B = E = ((1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1))$

Macierz $M_{FB} = \begin{bmatrix} 3 & 4 & 5 \\ 1 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 \end{bmatrix}$

$M_{FA} = ??$

$M_{AE} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 0 \\ 4 & 3 & 7 \end{bmatrix}$

F

B = E

$$M_{FA} = M_{BA} \cdot M_{FB} \cdot M_{AB} = M_{EA} \cdot \underline{M_{RE}} \cdot \underline{M_{AE}} = \underline{M_{AE}^{-1}} \cdot \underline{M_{FB}} \cdot \underline{M_{AE}}$$

= Wolfram alpha.

Zapis macierzy - WA: $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \stackrel{WA}{=} \{ \{1, 2, 3\}, \{4, 5, 6\} \}$

Jądro i obraz funkcji liniowej

Def Nied V, W przestrzenie liniowe nad K .

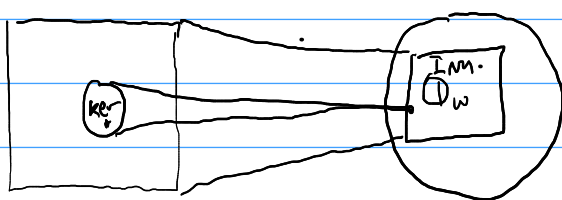
$f: V \rightarrow W$ funkcja liniowa.

1. Jądrem f nazywamy zbiór

$$\text{Ker}(f) = \{v \in V : f(v) = \mathbf{0}_W\} \subseteq V$$

2. Obrazem f nazywamy zbiór

$$\text{Im}(f) = \{w \in W : \exists v \in V \quad f(v) = w\}$$

Przykład 1:

$$f(x, y) = (x+y, 0) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$$

$$\begin{aligned} \text{Ker } f &= \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : f(x, y) = (0, 0)\} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (x+y, 0) = (0, 0)\} \\ &= \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x+y = 0\} - \text{prosta o równaniu } y = -x \end{aligned}$$

$$\text{Im}(f) = \{(x, 0) : x \in \mathbb{R}\} - \text{os } OX.$$

Przykład 2:

$$f(x, y) = (x+y, x-y) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$$

$$\text{Ker } f = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : f(x, y) = (0, 0)\} = \{(x, y) : (x+y, x-y) = (0, 0)\}$$

$$\begin{cases} x+y = 0 \\ x-y = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=0 \end{cases} = \{(0, 0)\}$$

$$\text{Im} = \mathbb{R}^2 \leftarrow \text{c.w.}$$

UWAGA $\forall f$ - lin $\text{Ker}(f) \ni \mathbf{0}$. c.w.

Fakt Funkcja liniowa $f: V \rightarrow W$ jest wznowentosciowa

$$\iff \text{Ker}(f) = \{0_V\}$$

D-d: $\leftarrow$

Zakladajmy nieprawde ze f nie jest 1-1

Tzn istnieje $v_1 \neq v_2 \in V$ takie, ze $f(v_1) = f(v_2)$

Wtedy: $f(v_1) = f(v_2)$
 $f(v_1) - f(v_2) = 0$

hcn $f(v_1 - v_2) = 0$

wiec $0 \neq v_1 - v_2 \in \text{Ker}(f)$

Zatem $\text{Ker}(f) \neq \{0_V\}$ Sprzeczności $\square$

$\rightarrow$, Niech $\text{Ker}(f) \neq \{0_V\}$

tzn istnieje $0 \neq v \in \text{Ker} f$

tzn $f(v) = 0$
ale takze $f(0) = 0$ } $\rightarrow f$ NIE jest wznowentosciowa

$\square$

Przyponowanie $A \subseteq V$ jest podprzestrzenią V gdy:

1. $\forall v, w \in A \quad v + w \in A$

2. $\forall k \in K, v \in V \quad k \cdot v \in A$

Ozwn $A \leq V$.

Fakt Niech $f: V \rightarrow W$ funkcja liniowa. Wtedy:

1. $\text{Ker}(f) \leq V$

2. $\text{Im}(f) \leq W$.

D-d. 1.(1) Niech $v, w \in \text{Ker}(f)$:

$\forall v \in \text{Ker} f \rightarrow f(v) = 0$

$$w \in \text{Ker } f \rightarrow f(w) = \mathbf{0}$$

Zauważmy

$$f(v+w) \stackrel{\text{Lin}}{=} f(v) + f(w) = \mathbf{0} + \mathbf{0} = \mathbf{0}$$

zatem $v+w \in \text{Ker } f$.

(2). Niech $k \in K$, $v \in \text{Ker } f$

$$v \in \text{Ker } f \rightarrow f(v) = \mathbf{0}$$

Mamy

$$f(k \cdot v) \stackrel{\text{Lin}}{=} k \cdot f(v) = k \cdot \mathbf{0} = \mathbf{0}$$

Więc $k \cdot v \in \text{Ker } f$

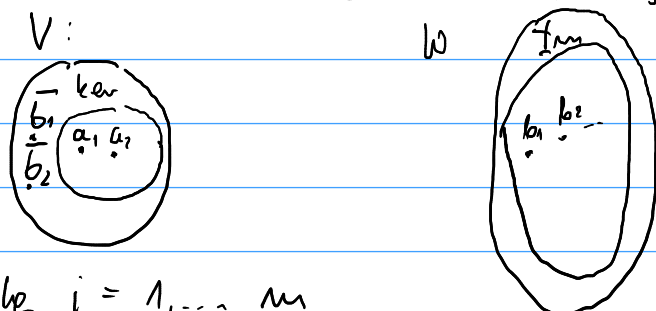
(1)+(2) $\rightarrow \text{ker}(f) \leq \bar{V}$ □

2. $\text{Im}(f) \leq W$ c.w.

Tw. Niech $f: V \rightarrow W$ funkcja liniowa. Wtedy

$$\dim(\text{Ker } f) + \dim(\text{Im } f) = \dim(\bar{V}).$$

D-d. Niech $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ baza $\text{Ker } f$
 $B = \{b_1, b_2, \dots, b_m\}$ baza $\text{Im } f$.

Dla $i = 1, \dots, m$

niech $\bar{b}_i \in \bar{V}$ taki że $f(\bar{b}_i) = b_i$

Wtedy $Z = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \bar{b}_1, \bar{b}_2, \dots, \bar{b}_m\}$ jest bazą $\bar{V}$

Z jest liniowo niezależny:

Zakładamy nieprost że Z jest liniowo zależny
 tzn istnieją $k_1, k_2, \dots, k_n, l_1, \dots, l_m$ nie wszystkie zerowe
 takie że

$$* \quad k_1 a_1 + k_2 a_2 + \dots + k_n a_n + l_1 \bar{b}_1 + l_2 \bar{b}_2 + \dots + l_m \bar{b}_m = \mathbf{0} \quad (1)$$

Obserwacja: Nie wszystkie $l_1, l_2, \dots, l_m$ są zerami.
 (bo gdyby były to $k_1 a_1 + k_2 a_2 + \dots + k_n a_n = \mathbf{0}$, i nie wszystkie $k_i = 0$,
 to nieoznaczalne bo $\{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ liniowo niezależny)

$$f(k_1 a_1 + \dots + k_n a_n + l_1 \bar{b}_1 + \dots + l_m \bar{b}_m) = f(\mathbf{0})$$

$$L_{in} \quad \underbrace{k_1 \cdot f(a_1) + \dots + k_n \cdot f(a_n)}_{\mathbf{0}} + l_1 f(\bar{b}_1) + \dots + l_m f(\bar{b}_m) = \mathbf{0}$$

$$f(a_i) = \mathbf{0}, \quad f(\bar{b}_i) = b_i$$

Otrzymujemy: $l_1 b_1 + l_2 b_2 + \dots + l_m b_m = \mathbf{0}$, nie wszystkie $l_i = 0$

Nieoznaczalne: bo niezerowa kombinacja elementów bazy
 nie może być wektorem zerowym.

Wiec Z jest liniowo niezależny

Z jest maksymalny liniowo niezależny $\leftarrow$ c.u.

$Z = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \bar{b}_1, \bar{b}_2, \dots, \bar{b}_m\}$ jest baza V

Wiec

$$\dim(V) = |Z| = n + m = |\{a_1, \dots, a_n\}| + |\{\bar{b}_1, \bar{b}_2, \dots, \bar{b}_m\}| = \dim \text{Ker } f + \dim \text{Im } f \quad \square$$